

امام خمینی^(ع): این محرم و صفر است که اسلام را زنده نگه داشته است.

۱. کلمه فردوس در اصل متعلق به چه زبانی است؟

الف. فارسی   ب. اوستایی   ج. سغدی   د. سکایی

۲. «دیر مغان» در شعر حافظ به چه معنا به کار رفته است؟

الف. خانقاه   ب. آتشکده   ج. عبادتگاه زرتشتیان   د. بهشت

۳. بار مفهومی کدام مکان در شعر حافظ متفاوت است؟

الف. صومعه   ب. خانقاه   ج. میخانه   د. مدرسه

۴. گزینه متفاوت را مشخص کنید؟

الف. پروین   ب. ونوس   ج. بیدخت   د. ناهید

۵. حافظ در بیت زیر به مدح چه کسی پرداخته است؟

«ساقیا می ده که رندیهای حافظ فهم کرد

الف. وزیر حضرت سلیمان

ج. امیر مبارز الدین

۶. ترکیب «طرف بستن» در مصراع «طرف کرم ز کس نبست این دل پر امید من» به چه معناست؟

الف. طرفداری   ب. پیشگیری   ج. نفع بردن   د. بخشش کردن

۷. در بیت زیر کدام کلمه آرایه ایهام را ایجاد کرده است؟

«مقام امن و می بی غش و رفیق شفیق

الف. مقام   ب. مدام   ج. بی غش   د. توفیق

۸. کدام آرایه ادبی در بیت زیر به کار نرفته است؟

«اگر به رنگ عقیقی شد اشک من چه عجب

الف. تصدیر   ب. حسن تعلیل   ج. استعاره   د. ایهام تناسب

۹. مفهوم کدام بیت با ابیات دیگر متفاوت است؟

الف. من به سر منزل عنقانه به خود بردم راه

ب. به کوی عشق منه بی دلیل راه قدم

ج. از ثبات خودم این نکته خوش آمد که به جور

د. قطع این مرحله بی همری خضر مکن

۱۰. گزینه متفاوت را مشخص کنید؟

الف. رند   ب. صوفی   ج. محتسب   د. زاهد

۱۱. ترکیب « خرقه سوخته » در بیت زیر چه مفهومی دارد؟

- « ابروی یار در نظر و خرقه سوخته »
الف. مخالفت با عرفان و تصوف
ج. سوز و گداز در عبادت
- جامی به یاد گوشه محراب می زدم
ب. گداختن در عشق الهی
د. ترک زهد ریایی

۱۲. در کدام مصرع صنعت تلمیح به کار رفته است؟

- الف. فیض عفوش نهد بار گنه بر دوشم
ج. پدرم روضه رضوان به دو گندم بفروخت
- ب. قصد جان است طمع در لب جانان کردن
د. حاش الله که نیم معتقد طاعت خویش

۱۳. در مصرع « نماز شام غریبان چو گریه آغازم » منظور از « نماز شام » چیست؟

- الف. نماز عشا
ب. نماز مغرب
د. شب هنگام
- ج. نماز شب

۱۴. عبارت « راه به ده داشتن » در بیت زیر به چه معناست؟

- « زهد رندان نو آموخته راهی به دهی است »
الف. بیراه رفتن
ج. معقول و موجه بودن
- من که بد نام جهانم چه صلاح اندیشم
ب. راه درست پیمودن
د. نجات یافتن

۱۵. واژه « داوری » در بیت زیر به چه معنی به کار رفته است؟

- « لاله ساغر گیر و نرگس مست و بر ما نام فسق »
الف. قضاوت
ب. شکایت
- داوری دارم بسی یا رب کرا داور کنم
ج. ستیزه
د. خصومت

۱۶. در بیت « جهان پیر است و بی بنیاد از این فرهادکش فریاد » که کرد افسون و نیرنگش ملول از جان شیرینم چه آرایه‌ای وجود دارد؟

- الف. ایهام تناسب
ب. تصدیر
ج. تشبیه
د. حسن تعلیل

۱۷. در بیت زیر چند کنایه دیده می‌شود؟

- « سر به آزادگی از خلق برآرم چون سرو »
الف. یک
ب. دو
ج. سه
د. چهار
- گر دهد دست که دامن ز جهان برچینم

۱۸. معنای مصرع اول بیت زیر در کدام گزینه آمده است؟

- « هر دم از روی تو نقشی زندهم راه خیال »
الف. هر لحظه با خیال خود، تصویر روی تو را در ذهن مجسم می‌کنم.
ب. تجلی جمال تو پیوسته نقشی نو در ذهن من ایجاد کرده و راه را بر خیالم می‌بندد.
ج. خیال من راهزنی است که نقش روی تو را از چهره‌ات می‌رباید.
د. از چهره تو خیالی در فکر من شکل گرفته است که راه را بر هر چیز بسته است.

۱۹. در بیت زیر کدام صنعت ادبی وجود ندارد؟

- « ای گل تو دوش داغ صبحی کشیده‌ای »
الف. ایهام
ب. تشخیص
ج. تکرار
د. تلمیح
- ما آن شقایقیم که با داغ زاده‌ایم

۲۰. در بیت زیر مقصود حافظ از عبارت « از بد حادثه » چیست؟

- الف. فقر و تنگدستی ابتدای کار حافظ
ب. ما بدین در نه پی حشمت و جاه آمده‌ایم
ج. هبوط حضرت آدم (ع)
د. جنگ و خونریزی امیر مبارز الدین

۲۱. در مصرع « آب رو می‌رود ای ابر خطا پوش ببار » مقصود از « خطا پوش » چیست؟

- الف. شوینده خطا
ب. پوشنده خطا
ج. شمارنده خطا
د. ایجاد کننده خطا

۲۲. کدام گزینه با توجه به بیت زیر درست است؟

- الف. لوح بصر: اضافه استعاری
ب. کلامه « خال » ایهام دارد.
ج. در بیت جناس وجود دارد.
د. مگر از مردمک دیده مدادی طلبیم

۲۳. در اشعار حافظ کدام مکان « مجمع و مظهر قیل و قال و بگو مگوهای بی‌حاصل و دلگیر است »؟

- الف. بازار
ب. مدرسه
ج. خانقاه
د. صومعه

۲۴. مفهوم کدام گزینه متفاوت است؟

- الف. شطح
ب. خرافات
ج. طامات
د. کرامات

۲۵. نوع « را » در کدام گزینه متفاوت است؟

- الف. فلک را سقف بشکافیم و طرحی نو در اندازیم
ب. شراب ارغوانی را گلاب اندر قح ریزیم
ج. بیا حافظ که تا خود را به ملکی دیگر اندازیم
د. بود کان شاه خوبان را نظر بر منظر اندازیم

۲۶. عبارت « در وجه می‌نهیم » در مصرع « نذر و فتوح صومعه در وجه می‌نهیم » یعنی چه؟

- الف. در راه خدا نذر کردن
ب. پول و وجه رایج را برای نذر دادن
ج. نذر و نیاز را ادا کردن
د. در راه می‌صرف کردن

۲۷. در مصرع « بازش آرید خدا را که صفایی بکنیم » عبارت « صفا کردن » معادل تقریبی کدام اصطلاح عرفانی است؟

- الف. سُکر
ب. واقعه
ج. بسط
د. تصفیه

۲۸. « منم که شهره شهرم به عشق ورزیدن کدام ترکیب در بیت بالا ایهام دارد؟

- الف. بد دیدن
ب. شهره شهر
ج. عشق ورزیدن
د. دیده آلودن

۲۹. مفهوم کدام گزینه به بیت زیر نزدیکتر است؟

- الف. مکن در این چمنم سرزنش به خود روی
ب. به رحمت سر زلف تو واثقم ورنه
ج. عشرت کنیم ورنه به حسرت کشندمان
د. ما بدان مقصد عالی نتوانیم رسید
- کشش چو نبود از آن سو چه سود کوشیدن
چنان که پرورشم می‌دهند می‌رویم
کار صعب است مبادا که خطایی بکنیم
روزی که رخت جان به جهانی دگر کشیم
هم مگر پیش نهد لطف شما گامی چند

۳۰. کدام آرایه ادبی در بیت زیر دیده نمی‌شود؟

« تاب بنفشه می‌دهد طره مشک سای تو

الف. ایهام   ب. تشبیه تفضیل   ج. مجاز   د. تناقض

۳۱. با توجه به بیت زیر معنی درست عبارتهای « بیدق راندن » و « گرو بردن » در کدام گزینه آمده است؟

الف. پیشروی - عزیمت   ب. حرکت دادن مهره پیاده شطرنج - پیش افتادن
ج. قایق را به حرکت در آوردن - گروگان گرفتن   د. آهسته گام برداشتن - سبقت گرفتن

۳۲. به « مویی که سر آن را قیچی کنند و خم داده بر رخسار گذارند » چه می‌گویند؟

الف. طره   ب. کسمه   ج. مجعد   د. زلف آشفته

۳۳. گزینه متفاوت را مشخص کنید؟

الف. فلک الافلاک   ب. فلک اطلس   ج. فلک ثوابت   د. عرش

۳۴. « در بیت زیر « مغبجه » نماد کیست؟

الف. هادی و راهنما   ب. ساقی و خمار   ج. کودک زرتشتی   د. زاهد ریایی
گفت بیدار شو ای رهرو خواب آلوده

۳۵. حافظ در بیت زیر به کدام شخصیت تاریخی نظر داشته است؟

الف. چنگیز مغول   ب. امیر مبارز الدین   ج. شاه شجاع   د. تیمور لنگ
« به خوبان دل مده حافظ ببین آن بی‌وفایی‌ها
که با خوارزمیان کردند ترکان سمرقندی »

۳۶. کدام بیت اشاره‌ای ضمنی به زندان افتادن جلال الدین تورانشاه دارد؟

الف. ندانم نوحه قمری به طرف جویباران چیست
ب. جدا شد یار شیرینت کنون تنها نشین ای شمع
ج. سخن در پرده می‌گویم چو گل از غنچه بیرون آی
د. چو گل گر خرده‌ای داری خدا را صرف عشرت کن
مگر او نیز همچون من غمی دارد شبانروزی
که حکم آسمان این است اگر سازی وگر سوزی
که بیش از پنج روزی نیست حکم میر نوروزی
که قارون را غلظها داد سودای زر اندوزی

۳۷. بیت زیر به چه داستانی از حماسه کهن ایران اشاره دارد؟

الف. بیژن و منیژه   ب. رستم و سهراب   ج. رستم و اسفندیار   د. هفت خوان رستم
« سوختم در چاه صبر از بهر آن شمع چگل
شاه ترکان فارغ است از حال ما کو رستمی »

۳۸. کدام گزینه درباره بیت زیر نادرست است؟

الف. گوش داشتن: محافظت کردن   ب. ناوک: تیر کوچک
ج. پیشانی: بخش فوقانی صورت   د. چشم: مجازاً نگاه
« دل ز ناوک چشمت گوش داشتم لیکن
ابروی کمانداریت می‌برد به پیشانی »

نام درس: نظم ۵ بخش ۴ (حافظ ۲)

رشته تحصیلی / کد درس: زبان و ادبیات فارسی - ۱۳۰۵۷

پیام نور
دانشجویان
خبرگزاری

PNUNA.COM
PNU News Agency

استفاده از:

کد سری سؤال: یک (۱)

مجاز است.

تعداد سوالات: تستی: ۴۰ تشریحی: --
زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۶۰ تشریحی: --

۳۹. حافظ در بیت زیر به اصول اندیشه کدام شاعر اشاره دارد؟

« آخر الامر گل کوزه گران خواهی شد

حاليا فکر سبو کن که پر از باده کنی »

الف. سعدی

ب. خیام

ج. ناصر خسرو

د. مولانا

۴۰. کدام آرایه ادبی در بیت زیر دیده می شود؟

« نرگس ار لاف زد از شیوه چشم تو مرنج

نروند اهل نظر از پی نابینایی »

الف. تشبیه مضمّن و تفضیل

ب. جناس

د. استخدام

ج. ایهام